

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 stycznia 2021 roku

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Małgorzata Radomska-Stęplewska

po rozpoznaniu w dniu 19 stycznia 2021 roku w Poznaniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa W. B.

przeciwko Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu z siedzibą w W.

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Nowym Tomysłu

z dnia 4 października 2019 r.

sygn. akt I C 385/19

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 120 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym.**

Małgorzata Radomska-Stęplewska

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym do Sądu Rejonowego w Nowym Tomysłu w dniu 5 kwietnia 2019 r. powód W. B. – reprezentowany przez fachowego pełnomocnika będącego adwokatem – wniósł o zasądzenie od pozwanego Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego z siedzibą w W. kwoty 2.343, 78 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od kwoty 2.143, 78 zł za okres od dnia 1 września 2018 r. do dnia zapłaty oraz od kwoty 200 zł za okres od dnia 30 marca 2019 r. do dnia zapłaty. Nadto domagał się zasądzenia od pozwanego na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 25 kwietnia 2019 r. orzeczono zgodnie z żądaniem pozwu.

W sprzeciwie z dnia 21 maja 2019 r. pozwany zaskarżył w całości nakaz zapłaty, wnosząc o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa prawnego, według norm przepisanych. Pozwany wniósł także o zawiadomienie – na podstawie art. 84 k.p.c. – M. D. - sprawcy szkody o toczącym się postępowaniu oraz wezwanie go do wzięcia udziału w sprawie w charakterze interwenienta ubocznego oraz poinformowanie go o stanie sprawy poprzez przesłanie mu odpisu niniejszego pisma.

Pismem procesowym z dnia 12 sierpnia 2019 r. powód poinformował, że pozwany po dacie złożenia pozwu dokonał częściowej zapłaty kwoty objętej jego żądaniem w wysokości 2.143, 78 zł. W związku z tym powód ograniczył żądanie

pozwu w ten sposób, że cofnął pozew w części objętej dokonaną dopłatą i wniósł o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 200 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od kwoty 2.143, 78 zł od dnia 1 września 2018 r. do dnia 25 kwietnia 2019 r. oraz od kwoty 200 zł od dnia 30 marca 2019 r. do dnia zapłaty.

Wyrokiem z dnia 4 października 2019 r., wydanym w sprawie I C 385/19, Sąd Rejonowy w Nowym Tomysłu umorzył postępowanie w części, tj. w zakresie żądania zasądzenia kwoty 2.143, 78 zł (pkt 1.), oddalił powództwo w pozostałym zakresie (pkt 2.) oraz zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 917 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (pkt 3.).

Na podstawie ustalonego stanu faktycznego Sąd Rejonowy poczynił następujące rozważania:

W ocenie Sądu roszczenie powoda W. B. nie zasługiwało na uwzględnienie.

Powód skutecznie cofnął częściowo wniesiony przez siebie pozew. W tej sytuacji Sąd na mocy art. 203 § 1 i 4 k.p.c. i art. 355 § 1 k.p.c. orzekł jak w pkt 1 sentencji wyroku, umarzając postępowanie w części, tj. w zakresie żądania zasądzenia kwoty 2.143, 78 zł.

Bezsporne w niniejszej sprawie było, iż w dniu 15 maja 2018 r. doszło do kolizji drogowej, w wyniku której uszkodzeniu uległ samochód osobowy marki V. (...) należący do B. C. oraz to, że odpowiedzialność za skutki zdarzenia - co do zasady - ponosiła strona pozwana. Ponadto pozwany nie zakwestionował wysokości dochodzonego roszczenia. Podniósł jednakże, że dokonał jego zaspokojenia co do kwoty 2.143, 78 zł w dniu 25 kwietnia 2019 r.

Jak wynika z akt sprawy powód W. B. pierwotnie skierował wezwanie do zapłaty bezpośrednio do pozwanego pismem z dnia 21 marca 2019 r. Pismo to zostało doręczone pozwanemu w dniu 26 marca 2019 r.

Zgodnie z treścią art. 109 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych pozwany ma 30 dni, aby zaspokoić roszczenie, licząc od dnia otrzymania akt szkody od zakładu ubezpieczeń. W niniejszej sprawie strona pozwana przyznała powodowi w dniu 25 kwietnia 2019 roku żadaną przez niego kwotę 2.143, 78 zł, tj. całość dochodzonej „dopłaty” do odszkodowania. Tym samym pozwany wywiązał się ze swego obowiązku w ustawowo przewidzianym terminie, bowiem podjął decyzję o przyznaniu oraz dokonał wypłaty dodatkowego odszkodowania przed upływem 30 dni od otrzymania od powoda wezwania do zapłaty. Zatem nie można mówić, aby strona pozwana pozostawała w zwole przy spełnieniu swego zobowiązania. W ocenie Sądu zasadnym zatem było oddalenie powództwa w pozostałym zakresie, o czym Sąd orzekł w punkcie 2 wyroku. W chwili wnoszenia powództwa w dniu 5 kwietnia 2019 r. roszczenie powoda W. B. było bowiem przedwczesne.

Według Sądu nieuzasadnione było także żądanie powoda zasądzenia kwoty 200, 00 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi za okres od dnia 30 marca 2019 r. do dnia zapłaty. Sąd wyjaśnił, że koszty poniesione tytułem sporządzenia prywatnej opinii są zasadne w sytuacji, gdy np. pozwane towarzystwo ubezpieczeń odmawia zaspokojenia roszczenia poszkodowanego, który decyduje się następnie w celu obrony swoich uzasadnionych interesów na wykonanie prywatnej opinii. Taka sytuacja nie miała jednakże miejsca w przedmiotowej sprawie. Pozwany po otrzymaniu wezwania do zapłaty od powoda w ustawowym terminie zaspokoił jego roszczenie z tytułu „dopłaty” do odszkodowania i nie kwestionował jego wysokości. Koszty prywatnej opinii sporządzonej na zlecenie powoda nie były w niniejszej sprawie obiektywnie uzasadnione i konieczne.

Apelację od powyższego wyroku wniósł powód.

Apelujący reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika zaskarżył orzeczenie w części, tj. w punkcie 2 i 3. Sądowi Rejonowemu zarzucił:

1. naruszenie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. poprzez obciążenie powoda całością kosztów procesu na skutek przyjęcia, że jest on stroną przegrywającą niniejszy proces w całości;

2. naruszenie art. 100 k.p.c. poprzez brak przyjęcia, że w razie częściowego uwzględnienia żądań koszty procesu winny zostać stosunkowo rozdzielone;

3. błąd w ustaleniach faktycznych polegający na niezgodności ustaleń Sądu z treścią materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie poprzez:

a) pominięcie, że akta szkody przesłane zostały do pozwanego przez (...) S.A. w dniu 19 lipca 2018 r., a zatem odszkodowanie z tytułu uszkodzenia pojazdu w należnej w wysokości winno zostać wypłacone po upływie 30-dniowego terminu, a zatem do dnia 20 sierpnia 2018 r.;

b) przyjęcie, że w chwili wnoszenia powództwa roszczenie powoda było przedwczesne, w sytuacji kiedy powód na mocy umów cesji wierzytelności przedłożonych wraz z pozwem wstąpił w ogół praw poszkodowanego cedenta, którego roszczenie winno być zostać zaspokojone po upływie 30 dni od daty przesłania pozwanemu akt szkody;

4. naruszenie art. 109 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych poprzez jego błędną wykładnię i:

a) pominięcie, że pozwany ma 30 dni na zaspokojenie roszczenia licząc od dnia otrzymania akt szkody od zakładu ubezpieczeń, a zatem w okolicznościach niniejszej sprawy od dnia 19 lipca 2018 r.;

b) przyjęcie, że 30-dniowy termin do zaspokojenia roszczenia powoda rozpoczął swój bieg w dacie odbioru wezwania do zapłaty, tj. w dniu 26 marca 2019 r., w sytuacji kiedy termin ten rozpoczyna swój bieg w dacie otrzymania akt szkody od zakładu ubezpieczeń;

5. naruszenie art. 509 § 2 k.c. poprzez brak przyjęcia, iż powód wstąpił w ogół praw poszkodowanego cedenta, a tym samym przysługiwało mu także roszczenie o zaległe odsetki, których termin początkowy winien zostać ustalony po upływie 30 dni od daty otrzymania przez pozwanego akt szkody od zakładu ubezpieczeń;

6. naruszenie art. 361 k.c. poprzez jego błędną wykładnię i przyjęcie, iż koszt wykonania kalkulacji naprawy sporządzonej na zlecenie powoda nie był ściśle związany ze szkodą, w sytuacji kiedy powód jako cesjonariusz wstąpił w ogół praw poszkodowanego, a koszt sporządzenia kalkulacji naprawy pozostaje w związku przyczynowym z działaniem sprawcy polegającym na spowodowaniu kolizji drogowej i zaniechaniu zakładu ubezpieczeń polegającym na odmowie wypłaty odszkodowania w prawidłowej wysokości.

Mając powyższe na uwadze, apelujący wniósł o:

I. zmianę wyroku w zaskarżonej części i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty w wysokości 200 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi w następujący sposób:

a) od kwoty 2.143,78 zł od dnia 1 września 2018 r. do dnia 25 kwietnia 2019 r.;

b) od kwoty 200 zł od dnia 30 marca 2019 r. do dnia zapłaty;

II. zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych za postępowanie w obu instancjach; ewentualnie:

III. uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na apelację pozwany reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika wniósł o jej oddalenie oraz o zasądzenie na swoją rzecz kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powoda, jako bezzasadna, podlegała oddaleniu w całości. Zarzuty w niej podniesione w żadnym stopniu nie podważyły trafności zaskarżonego rozstrzygnięcia, stanowiąc jedynie subiektywną polemikę z prawidłowymi ustaleniami Sądu Rejonowego. Sąd Okręgowy bowiem w całości podziela ustalenia faktyczne Sądu I instancji i dokonana przez ten Sąd ocenę prawną. Podkreślenia wymaga, że argumentacja zawarta w apelacji stanowi w istocie powtórzenie wcześniejszego stanowiska powoda zawartego w odpowiedzi na sprzeciw, do którego szczegółowo odniósł się Sąd I instancji w uzasadnieniu zapadłego wyroku. Powyższe czyni zbytecznym ponowne przytaczanie ustaleń oraz rozważań zawartych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku (tak wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 1998 r., sygn. I PKN 339/98).

W rozpoznawanej sprawie okolicznością bezsporną pozostawało, że w dniu 1 marca 2019 r. pozwany wypłacił poszkodowanemu odszkodowanie w wysokości 2.575,10 zł przyznane w wyniku rozpoznania zgłoszenia szkody nr (...). Z chwilą wypłacenia kwoty ustalonej przez podmiot odpowiedzialny za likwidację szkody obowiązek wypowiedzenia się, czy jest ona odpowiednia, powraca do wierzyciela (poszkodowanego, uprawnionego z ubezpieczenia OC). Od chwili zgłoszenia przez niego żądania dalszych roszczeń podmiot ponoszący odpowiedzialność z tytułu szkody pozostaje w obowiązku świadczenia, o ile oczywiście roszczenia te będą uzasadnione.

Z niekwestionowanych ustaleń Sądu Rejonowego wynika, że żądanie obejmujące dalszą część roszczenia (niezgłoszonego przy pierwotnym zawiadomieniu o szkodzie) zostało przekazane pozwanemu dopiero w dniu 26 marca 2019 r. Pozwany w ustawowym 30-dniowym terminie zajął stanowisko w sprawie, wypłacając w dniu 25 kwietnia 2019 r. powodowi całą kwotę objętą tym żądaniem, tj. 2.143,78 zł. Tym samym powództwo wniesione w dniu 5 kwietnia 2019 r. obejmujące swym zakresem wskazaną kwotę, było przedwczesne i jako takie (mimo jego częściowego cofnięcia do opisanej należności głównej) nie mogło zostać uwzględnione także w części dotyczącej odsetek.

Sąd I instancji trafnie również uznał, że nie było podstaw do zasądzenia na rzecz powoda kosztów prywatnej ekspertyzy w kwocie 200 zł. Uzupełniając prawidłowe stanowisko Sądu Rejonowego wskazać należy, że w świetle uchwały Sądu Najwyższego z dnia 2 września 2019 r. (III CZP 99/18) poszkodowanemu oraz cesjonariuszowi roszczeń odszkodowawczych z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje od ubezpieczyciela odpowiedzialności cywilnej zwrot kosztów tzw. prywatnej opinii (ekspertyzy) rzeczoznawcy, jeżeli jej sporządzenie było niezbędne do efektywnego dochodzenia odszkodowania.

Zdaniem sądu odwoławczego powód nie wykazał (w myśl art. 6 k.c. w zw. z art. 232 k.p.c.), by koszt sporządzenia prywatnej kalkulacji kosztów naprawy samochodu V. (...) o numerze rej. (...) był konieczny, aby dochodzić odszkodowania. Sąd Okręgowy podziela w tym zakresie argumentację pozwanego przedstawioną w odpowiedzi na apelację. Przede wszystkim w dacie zawarcia umowy cesji przez poszkodowanego i poprzednika powoda prywatna ekspertyza nie została jeszcze sporządzona. W ocenie Sądu II instancji nie było także podstaw do wystawienia faktury za jej sporządzenie na rzecz powoda, który nie był podmiotem zamawiającym. W okolicznościach rozpoznawanej sprawy należało raczej uznać, że koszt sporządzenia wspomnianej kalkulacji był kosztem własnym spółki (...) sp. z o.o. sp.k., który pozostawał bez wpływu na zwiększenie zakresu odpowiedzialności pozwanego. Niezależnie od powyższego, uwzględniając profil działalności gospodarczej prowadzonej przez powoda (według danych z CEIDG jego działalność gospodarcza obejmuje m.in. konserwację i naprawę pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli), nie budziło wątpliwości sądu odwoławczego, że powód mógł samodzielnie we własnym zakresie oszacować koszty naprawy uszkodzonego pojazdu, bez konieczności posiłkowania się wyliczeniami podmiotu zewnętrznego. W tej sytuacji poniesienie kosztów prywatnej ekspertyzy jako niepozostające w adekwatnym związku przyczynowym ze szkodą, nie było objęte zakresem odpowiedzialności pozwanego.

Wbrew zarzutom powoda Sąd Rejonowy nie naruszył również wskazanych w apelacji przepisów rozstrzygając o kosztach procesu, trafnie przyjmując że powód przegrał sprawę w całości. To z kolei przemawiało za obciążeniem go kosztami poniesionymi przez pozwanego.

Uwzględniając powyższe Sąd Okręgowy w punkcie 1. oddalił apelację (art. 385 k.p.c.). O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono w punkcie 2. w oparciu o art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c.

Poniesione przez pozwanego koszty obejmowały wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 120 zł (§ 2 pkt 1w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych).

Małgorzata Radomska-Stęplewska

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

(...)

(...)